

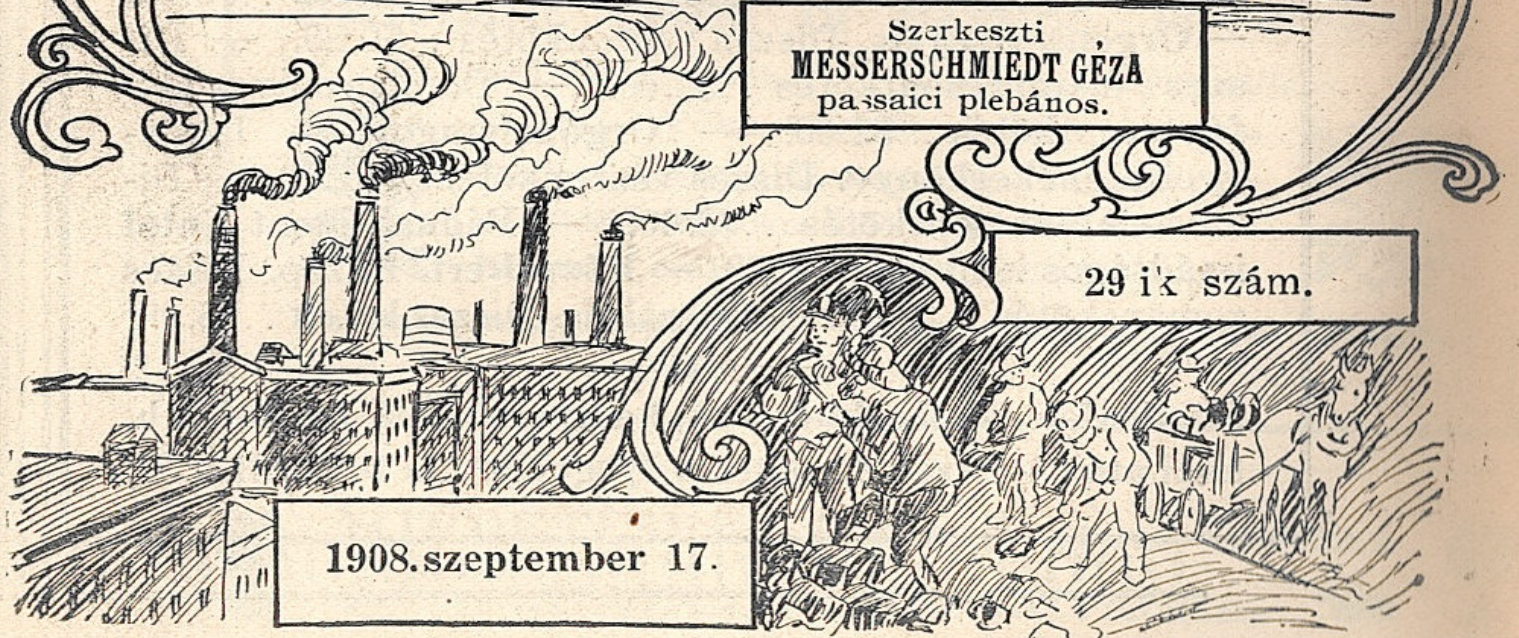
HAJNAL

Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
pápai plebános.

29 ik szám.

1908. szeptember 17.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

A HAJNAL szerkesztőségénél a következő imádságos könyvek kaphatók

Rendelési cím:

☞ „HAJNAL“

217 Third Street,

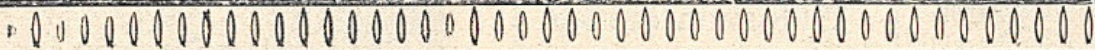
PASSAIC, N. J. ☜

Aranykorona. Diszes vászonkötés ..\$1.50 — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.50. — **Ájtatosság gyöngyei.** Művészi kivitelű gyöngyház betétes kötés ..\$1.25. — **Betegek gyógyítója.** Diszes elefántcsont kötés ..\$2.25. — **Énekeskönyv.** Kottával. Diszes vászonkötés ..\$1.25. — **Égi Manna.** Vászonkötés ..\$0.30. — Diszes celluloidkötés ..\$0.50. — Művészi kivitelű csontkötés ..\$1.25. — Nagyobb diszes elefántcsontkötés ..\$2.25. — **Görög-szertartásu teljes énekeskönyv.** Diszes vászonkötés ..\$1.00. — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.30. — **Jézus az én kívánságom.** Diszes vászonkötés, kisebb ..\$0.50. — Nagyobb ..\$1.00. — **Lelki Manna.** Egyszerű vászonkötés ..\$0.35. — Finom puha bőrkötés ..\$1.00. — **Mária bűnösök szószólója.** Diszes elefántcsontkötés ..\$1.75. — **Mennyei hangok.** Oktató, szertartásos, imádságos és énekeskönyv. Keresztény családok kincse. Diszes vászonkötés ..\$2.00. — Remek elefántcsontkötés ..\$3.50. — **Orgona-virágok.** Diszes vászonkötés ..\$0.85. — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.40. — Domborműves elefántcsontkötés ..\$2.60. — **Orgonahangok.** A legnagyobb énekeskönyv. Diszes vászonkötés ..\$1.00. — Diszes elefántcsontkötés ..\$3.00. — **Páduai Szent Antal imádságos könyve** ..\$0.30. — **Rózsakert.** Közép. Diszes zománckötés ..\$1.20. — **Szentírás.** Diszes kötés ..\$5.00.

Mindenféle iskolai könyvek, katekizmusok, bibliák stb. kaphatók. -- Árak 1 centes bélyegeken is beküldhetők.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmiedt
217 Third St. Passaic, N. J.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year — egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

A hét főbűn.

4. Az irigység.

Mi az irigység? Az irigység az a moly, mely az erény becsületköntösét megrágja; az a rozsdá, mely az idegen érdemek fényét megemészti, az a sáska, vagy tücsök, mely a remény zöldjét más földjén elhervasztja, — mondja szent Ágoston.

Az oroszán gyakran megpihen a pusztaságon, s a kigyó gyakran mozdulatlanul hever fekvőhelyén — de az irigy soha sem nyugszik. Soh'se irtózzál egy kigyó pilantásától annyira, mint egy irigytől; ha találkozol vele: vess magadra keresztet, s futással mentsd meg lelkedet, — mondja: szent Efrém.

Az irigy hasonlít a kányához, mely átrepül a szép rétségen s megpihen a dögtesten, vagy a légyhez, mely nem a friss húst keresi, hanem a hulladékot, hogy jőlakjon, — mondja szent Vazul.

Az irigy hasonlít a holdkóroshoz, a kinek betegsége a hold fogyatkozása szerint, hol nagyobb, hol kisebb. Az irigység roszbetegsége is mások szerencséjének gyarapodásával vagy fogytával nő vagy apad.

Bizonyos fejedelem udvarában két katona volt szolgálatban, kiknek egyike fősvénységéről, másika pedig

irigységéről volt ismeretes. Egy alkalommal a tréfás fejedelem egy kis mulatságot akart szerezni udvari embe-
reinek s azért maga elé hivata a két katonát, s feldicsér-
vén nagy érdemeiket, kijelenté, hogy illően megakarja
őket jutalmazni, s azért kérjenek tőle bármit s ő meg-
fogja azt nekik adni, de olyképen, hogy az egyik közülök
mégegyszer annyit kap mint a másik, aki előbb terjeszti
be kérelmét. Mindkét katona hallgatott, egyik sem akart
elsőnek szólni. A fősvény ekkép évődött magában: „Ha
én kérek elsőnek, úgy én húzom a rövidebbet, mert tár-
sam kétszer annyit fog kapni, mint én.“

Az irigy pedig imigy szóla magában: „Mit? társam
kétszeresen részesüljön a királyi jutalomban? . . . Nem,
ezt el nem tudnám viselni. Inkább nekem se legyen sem-
mim, mintsem e zsibrák az én révemen jusson ily juta-
lomhoz.“

A fejedelem egy ideig csak várta a feleletet, de mi-
után egyikük sem akart megnyilatkozni, ráparancsolt
az irigyre, hogy ő kérjen elsőnek. De mit kérjen. Biz ez
nehéz feladat volt.

„Ha egy házat kérek vagy lovat, — töprenkedett
magában — társam kettőt kap . . . ha birtokot . . .
a gonosznak kétszer annyi fog jutni . . . Nem, ezt sem-
mikép sem bírnám lelkemre venni, inkább valamirosszat
kérek, had legyen neki kétszeresen része benne“ és ugy-
tón. „Arra kérem — ugymond — felségedet, hogy nekem
az egyik, társamnak meg mind a két szeme szurassék ki.“

Mily utálatos az a bűn, mely ily alávaló módon ké-
pes megnyilatkozni, igazat mond tehát Sirák okos fia a
példabeszédek könyvében: „A test élete az egészséges
szív, az irigység a csontszú benne.“ (Péld. 14—30.)

Szabó Gyula yonkersi plebános.

„Egy halott viteték ki . . .“

Pünkösöd után 15-ik Vasárnapra.

Nézzük meg csak egyszer, hogy is néz ki az olyannak halála, aki életében soh'se talál időt szentgyónásra, megtérésre. A tapasztalás szerint rendszeren teljeseδέské megy az ilyeneken az isteni Üdvözítő eme rettentő fenyegetése: „In peccatis vestris moriemini“ — bűneitekben fogtok meghalni. De hát szóljon a mindennapi tapasztalás.

Minthogy örökké senki sem élhet, s egyszer meg kell halni mindenkinek, hát egy szép napon erre a pönitenciátlan bűnösre is rákerül a sor. Ő maga sem tudja hogyan, de betegeskedni kezd; másod vagy harmadnap már az ágyba kell mennie; ereje szemlátomást fogy; orvost hivat; az eljön, megvizsgálja, előir ugyan orvosságot is; a házbeliek rögtön rohannak a gyógyszer-tárba; ő alig tudja bevárni, gondolván, hogy mihelyt beveszi, mindjárt jó lesz minden. Szedi is oly mohón, hogy szinte fájdalom rá nézni. De a baj úgy látszik nem akar megszűnni, sőt nagyobbodik. Okolja az orvost, küld egy másikért; ez előir ugyan orvosságot, de egyuttal figyelmezteti hozzátartozóit, hogy e beteg állapota komoly, a betegség kimenetele kétséges. Ő az új gyógyszereket csak szedi, szedi, de mindenkivel látja, csak ő nem, hogy hasztalan: ő neki eszébe sem jut a halál. Az esztelen házbeliek pedig, hogy meg ne ijedjen, szintén hallasztják a dolgot. A beteg állapota mindinkább rosszabbodik, az orvos kijelenti előttük, hogy nincs segítség; a házbeliek már csak úgy félreállva és halkán beszélgetnek egymással vagy a látogatókkal, hogy a beteg ne hallja; és tanakodnak rajta, hogyan kellene őt meggyóntatni; mert hát a papot még látni sem igen szerette, gyónni már Isten tudja, hogy mikor volt; ha tehát a papot fogják előtte fölemlíteni, félős hogy megharagszik. Gondolják, hogy még egy keveset várnak,; míg egyszerre csak azt látják, hogy a beteg utolsó órája elközelgett. Akkor rohannak a lelki atyáért; de — szerencsétlenségre — a lelkiatyát otthon nem találják. Várnak, várnak; de a halál nem vár. Egyszerre csak betegünk megszűnik élni, s lelke engeszteletlenül megy az Isten ítélőszéke elé; ő rajta is beteljesedett az, hogy „bűneitekben fogtok meghalni.“ Szerencsétlen! mindig eltudta kerülni a pönitenciatartást: most meg a pönitenciatartás, mikor legjobban kellett volna, elkerülte őt. Féljük az Isten ítéleteit!

Böhm Károly.

Messerschmiedt Géza
passaici plebános, a Hajnal szerkesztője.

A szemnek is kell valami . . . Erzsí!

(Csak leányoknak szabad olvasni.)

Mikor a legény házasodni akar, ugyancsak válogat a leányokban. Hát a leány miért ne válogatna? De hát „válogatni könnyű, de találni nehéz . . .“ úgy-e Erzsí? Nézd, a Hajnal segít neked a válogatásban. Nem azt mondja, hogy kihez menj férjhez, hanem hogy kihez ne menj. Ha ezt megtartod: boldog lesz a házasságod.

Ne menj férhez az olyanhoz, aki szemre ugyan szép, vagy mint mondod „fess termetű“ mondom: „ugyan“, de a kit minden kocsmáros úgy ismer, mint a saját édesapja; aki azt gondolja, hogy nála nélkül nem lehet táncmulatság, akinél az a vitézség, hogy bárkinek bármit oda mer mondani, senkit meg nem becsül, mindenkit kiviccel, örökké a pénzt csörögteti a zsebében, az

öregekkel szemben arcátlan, azzal dicsekszik, hogy erős, hogy bárkit tud földhöz vágni, hogy a legtöbbet ő tud inni, a legerősebben ő tud kurjongatni, a legvadabbakat ő tudja danolni, a legocsmányabbakat ő tudja beszélni; — aki már minden leányt megölelt aki téged hetenként háromszor is meglátogat, veled magánosan éjjél is eltréfálgat, csók nélkül tőled meg nem válhat, talán egyszer kétszer oly módon érintett, a minőre egy tiszta leánynak az arcából a vér tiz helyről is kiszöknék; kimég nem érett korú, s már is házasságra gondol; szüleinek engedelmeskedni nem akar; aki csak kanász módra káromkodni, szitkozódni jól, de imádkozni minél kevesebbet tud; aki semmi ujságot vagy szerelmi regényt elolvasás nélkül nem hágy, de egy tisztességes imakönyvet magának szerezni nem tud; a templomot könyelműen elmulasztani, s ott is többet a nők oldalára mint az oltárra tekintgetni, s ott, a szent helyen is, pajzánkodni szokott: — ki kereszttségét ezerszeresen bemocskolta, s a szent gyónást kerüli, ki minden egyletbe, minden szövetkezetbe kész belépni, csak katolikusba nem; vagy ki talán nem is katolikus, s így az anyaszentegyháznak, a szent hitednek ellensége. Valjon ilyenhez bilincselnéd le magadat, egy soha fel nem oldható esküvel? Azt mondom, hogy ne és ne.

Különben halljad a következő történetet. — Füleihez jutott egy helység lelkipásztorának, hogy községének egyik leányzója ismeretséget kötött egy könnyelmű s roszerkölcsű legénnyel. Sajnálván a lányt, magához hivatta, s mondá: „Te Erzszi, hallom, hogy így és úgy . . . De csak nem akarsz férjhez menni ahhoz a haszontalanhoz?” „De igenis kérem, akarok — felelé a leány. „No de hiszen tudod, hogy az egy korhely, minden verekedésben van része és alig mulik el egy hét, hogy valami csinyt ne hallanánk róla” — mondja jóakarólag a lelkipásztor. „Ah, Főtisztelendő Ur! minden attól függ, hogy az ember tudjon bánni vele. S hozzá szép deli egy legény: **a szemnek is kell valami.**” — A plébános úr nem szólt tovább semmit s nemsokára meglett a lakadalom is. — Vagy hat héttel utána találkozik a pap Erzsivel, ki bekötött fővel ordított. „Mi baj, Erzszi?” kérdi résztvevőleg a plébános. „Hát az a haszontalan gazember (az urát értette) a fejemet, a hátamat kékre verte, s **a jobb szememet** csak kis hija volt, hogy ki nem ütötte” panaszolja Erzszi, fölfödve a kékfoltos jobbszemét. A plébános úr komolyan csak ennyit mondott: „Erzszi! **a szemnek is kell valami.**”

Böhm Károly.

RÓZSÁK A HALÁL MEZEJÉN.

— Elbeszélés a vértanuk korából. —

Vége.

(Hiteles római kútfők nyomán.)

A „Hajnal“ számára írta: **Homicskó Jenő** görögkatholikus plébános.

könyvek azonban nem a nagy vesztéscg nyomán támadt kétségbeesés, nem a zugolódás könyei voltak. Nem. Hanem az öröm, az egyedüli igaz boldogság könyei, amelyekkel behintette, megszentelte drága gyermekeinek földi maradványait.

— Édes gyermekeim, szivem szép szerelme, ó, mily boldog a ti anyátok, hogy ti gyenge gyermekek ily rettenetes kínzást szenvedtetek el Jézusért. Erre oktattalak — szoktattalak titeket. Az volt egyedüli óhajom, hogy ha talán szenvednetek kellene Jézusért, azt nyugodtan, keresztény lélekhez méltó bátorsággal szenvedjétek el. Ime, hő imám, óhajom beteljesedett. Ti jó harcot harcoltatok, a hitet e borzalmas kínzások között is mind halálíg megtartottátok. — Elmult már minden szenvedésetek, itt pihen élettelenül drága testetek, de lelketek, mint három fényes csillag — a Hit (Fides), Remény (Spes), Szeretet (Charitas) három ragyogó csillaga — ott ragyog az édes Jézus trónusának zsámolyánál . . .

Zsófia asszony aztán a jólelkű keresztények segítségével az éj leple alatt kivitte a városon kívül kedves leánykáinak holttestét. Ott aztán közös sirba temette őket. Maga pedig a vértanu halált halt leányok sirjára borulva három nap és három éjjel szakadatlanul imádságba merülve kérte a jó Istent, vegye őt is magához. Imádsága meghallgatásra talált. Ott letek meg harmadnap a legboldogabb anyát gyermekeinek sirjára borulva s holtan.

Arra járó keresztények találtak rá s leányai mellé temették.

*

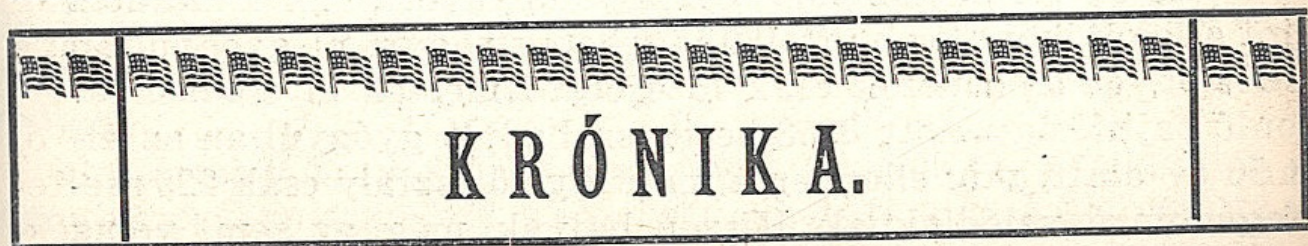
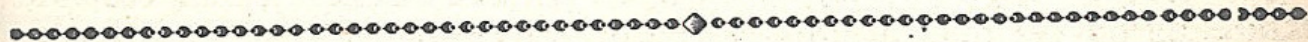
Igy volt, igaz volt ez a történet szóról-szóra. Én hiteles római kútfők nyomán irtam meg, a ti épülésetekre, kedves olvasók.

Valahányszor a hitet, reményt, szeretet fölébresztitek magatokban, jussanak eszetekbe e vértanuk, akik a három isteni erényt megtestesítették itt e földön.

Jámbor keresztény anyák, vegyetek példák Zsófiától aki a három leánykát szive alatt hordozta, keblének melegével, emléjének édes tejével táplálta, tanuljátok meg tőle, hogyan kell gyermekeiteket Jézusnak, az örök boldogság számára nevelni.

Akkor nem kell őket féltetnek semmi veszedelemtől. Mert ha kell, még a halállal is szembe néznek ugyan, de Krisztus igaz tanításától el nem tántorodnak s a becsület utjáról le nem térnek soha!

Az így nevelt gyermekeknek még haló porukból is rózsák fakadnak. Gyönyörű szép rózsák. Édes illatu, tövis nélkül való rózsák. A mennyország rózsái.

‡ **Taft vallása.** A republikánus párt elnökjelöltjét, Taft Vilmost érdekes oldalról támadják most egyes protestáns lapok. Kifogásolják azt, hogy Taft unitárius. Az unitáriusok nem hisznek a Szentháromságban és így Jézus istenségében sem. Mivel pedig ő szerintük az Egyesült Államok alkotmánya evangéliumi alapon áll, ezért Taftot nem tartják méltónak az elnöki székre. E protestáns ujságok azt kívánták, hogy a katolikus sajtó is az ő malmukra hajtsa a vizet, s ezért a Newarkon megjelenő „The Monitor” című katolikus hetilaptól nyilatkozatot kértek. Meg is kapták, amint következik: „Mitől jó ez a vaklármá Taft vallása miatt? Kérdi a Monitor. Hiszen a mi alkotmányunk minden felekezethez szabad vallásgyakorlatot biztosít. Tán éppen arról volna érdemes tanácskozni, hogy melyik is az a hit, melynek követői még sohse érhettek az elnöki szék magaslatára! Ugyebár a **katholikusoké.** Az alkotmány ugyan szót se szól erről, de ha a lelkesen ünnepelt Rooseveltt példának okáért katolikusná lenne ma és harmadszori elnökségre pályáznék holnap, ugyan-ugyan, hányan maradnának meg mellette a híres éljenzők közül? . . . Hát a katolikusok, hogy tesznek ezekkel szemben? Szavaznak valláskülönbség nélkül bármely pályázóra, aki egy hivatalt megérdemel . . .”

‡ **Katholikus halál.** Holmes Olivér Vendel híres protestáns amerikai írótl és gyakorló orvostól (aki 14 évvel ezelőtt halt meg Bostonban) saját lelki pásztora egyszer azt kérdezte, mint vélekedik a vallásosság befolyásáról a haldoklók lelkületére. Holmes válasza így hangzott: „Én úgy tapasztaltam, hogy a kato-

likusok jobban értenek a meghaláshoz, mint a protestánsok. Már meglehetősen sok katolikusnak haldoklását figyeltem meg és így igazán mondhatom, hogy ezek a kikerülhetetlen végzetet nagy nyugodtsággal fogadták. Ebből azt következtetem, hogy az ő hitük, legyen bár ez a legtökéletesebb vagy pedig egy másik, a haldoklónak még is csak többet használ, mint az oly felekezetek, a melyek a katolikus vallás után keletkeztek.

§ **Lourdesi igazságok.** A „Paris Universe“ című világi lap érdekes számadatokat közöl arról, hogy hány csodás gyógyulás történt Lourdes-ban **tényleg** és hányat ismert el ezek közül **valódiaknak** az orvosi megfigyelő osztály ugyanott. E kimutatás szerint a legutóbbi 4 év alatt 450 idegbeteg hagyta el gyógyultan Lourdes-ot, de az orvosok csak 15 esetet ismertek el csodásnak. Hasonló bajból ugyanott 3353 beteg szabadult gyógyultan az elmúlt 50 év alatt, míg ellenben a megfigyelő osztály csak 225 esetet fogadott el valódiaknak. Hiszen bajnak még az sem volna baj, ha csak egyetlen egy ily betegségről ismernék el a hitetlenül vizsgáló orvosok, hogy az gyógyíthatatlan volt emberi számítás szerint. Érdemes azt is tudni, hogy ott e félszázad alatt 743 tüdőbajos nyerte vissza egészségét, nem is említve a meggyógyult vakok, rákbetegek és más egyéb betegségben szenvedő kiválasztottak nagy számát.

Cs. I.

Ki az úr a házban? Egy ember, aki hosszú időn át bérelt lakásban kinlódott, földesurrá lett. Saját háza előtt pipázgatva így szól egyszer nagy begyesen a kocsishoz:

„No Janesi, most már a magam portáján senki se parancsol nekem, csak is az Ur Isten; ő meg nem fog háborgatni.“

— Nem tudom tén's ur — volt a csöndes válasz — csak azt tudom, hogy a legelső két földbirtokos is pórul járt a — paradicsomban.

A béka koncert. Kezdi a vörös béka németül: Kumm, Kumm! A többiek biztatják jöttükkel, de tolettjük nincsen rendben, azért így szólnak: Wart'n wart'n. Ezután a földi béka kíváncsian kérdi tótul: Csocso je toto, csocso je toto. A német és tót szóra a magyar béka elkáromolja magát így: Adta teremtette, adta teremtette, adta teremtette. Mire a németül és tótul povedáló békák elhallgatnak, csak a magyar béka káromkodása hallatszik a csöndes éjben: Adta teremtette, adta teremtette.

Cs. P.

N A P T Á R.

Szeptember 20. Vasárnap. Pünkösöd után 15-ik Vasárnap. Szent Euszták és családja vértanuk. Euszták főhadvezér volt Hadrián császár alatt a római hadseregben. Minthogy a császár parancsára a legkecsegtetőbb ígéretek dacára sem volt hajlandó elpártolni Krisztus igaz hitétől: feleségével és fiaival ércből készült tüzes ökörbe záratott, hol mindannyian vértanu halált szenvedtek.

Szeptember 21. Hétfő. Szent Máté apostol és evangelista. Kána városában született, ahol Jézus a vizet borá változtatta. Vámos volt, de ezen hivatalából az Úr parancsára ez apostolok közé lépett. Az oltárnál a szent miseáldozat végzése közben ölték meg.

Szeptember 22. Kedd. Szent Móric vértanu és társai. Nevezetes nap ez az egyház történetében. Hatezerhatszázhatvanhat keresztény katona szenvedett e napon vértanuságot. Ez volt a híres thébai hadsereg. Parancsnokuk volt szent Móric. Azon a helyen, a hol összeapritották őket (266-ik évben) ma pompás templom áll.

Szeptember 23. Szerda. Szűz Szent Tekla vértanu.

Szeptember 24. Csütörtök. Szent Gellért püspök és vértanu. A magyarok apostolának is nevezik. Szent István első magyar király kérésére lemondott jeruzsálemi utjáról s Magyarországon maradt, hol a szent királynak a pogány magyarok megtérítésében — valóságos jobbkeze volt. Mint csanádi püspök az istenfélelem és jámborság ragyogó példaképe. A pogányok boszúból Budán a róla nevezett hegy tövében lándzsával keresztül szúrták az 1046-ik évben.

Szeptember 25. Péntek. Szent Notburga szűz. Mint szegény leány Rottenburgban egy gazdag család szolgálatába állott, s ezen állapotban alázatossága, szent élete s irgalmas cselekedetei miatt messze vidéken ismeretes lön.

Szeptember 26. Szombat. Szent Ciprián és Jusztina vértanuk. Dioklecián császár alatt haltak vértanu halált.

ÜGYNÖKEINK.

Barton, O. Varga Mihály. — Bridgeport, Conn. Blozson János, Serföző János. — Cleveland, O. Bodig József, Dósa Pál. — Dayton, O. Bartos János. — Detroit, Mich. Pálfi István. — E. Chicago, Ind. Farkas Kálmán. — Chicago, Ill. Csinoss János. — Lorain, O. Kiss Károly — Lord, Md. Bessenyei János. — Mc Adoo, Pa. Szalay Jenő. — Passaic, N. J. Kucsera János. — Scranton, Pa. Ságghi Lőrinc. — South Bend, Ind. Koczán János. — South Betlehem, Pa. Konyár János. — Sharon, Pa. Ress László. — Throop, Pa. Kovács Sándor. — Toledo, O. Danykó József, Székely Bálint. — Torrington, Conn. Kiss Károly. — Trenton, N. J. Gura Dániel, Szmoliga Béla. — W. Hazelton Pa. Képes József.

Tartalom.

Mai számunkba közleményeket irtak: Böhm Károly newarki, Csizmadia Pál throopi, Csernitzky István mc adooi, Homicskó Jenő, Messerschmidt Géza passaic, Szabó Gyula yonkersi plébánosok.

Aki szép, érdekes olvasmányra akar szert tenni, az
rendelje meg a Hajnalnál

A LOURDESI BOLDOGASSZONY

... című könyvecskét ...

220 oldal.

Ára postával együtt 20 c.

: Telefon: :
1734 Passaic.

LABAS ANDRÁS

102 2-nd St.
Passaic, N. J.

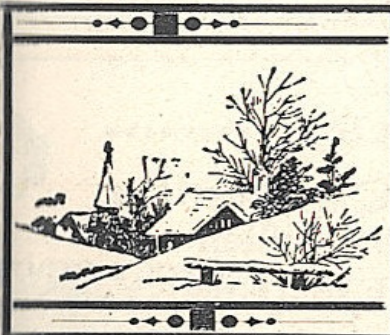
Temetkező és Bebalzsamozó Intézete.

Minden e szakmába vágó megbízatásnak lelkiismeretesen, pontosan és olcsón tesz eleget. **Kocsik** temetésekre, e küvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre, bármely percben olcsón kaphatók.

EGYESÜLETI KALAUZ.

Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Betegsegélyző Egylet.
Fairport, Ohio. — Diszelnök: Fr. Schimko János rk. plebános. Elnök: Gurály József. Alelnök: Simkó József. Titkár: Vajó József Box 95. Jegyző: Berti s János. Pénztárnok: ifj. Béres József. Számvevő: Gergely Sándor. Ellenőrök: Sziszak János, Világi Miklós és Fullajtár János. Beteglátogatók: Sivák János és Tarnóczi István. Ajtóőrök: Baginy János és Sárosi József. — Minden levél a titkár úrhoz küldendő Box 95. Fairport, Ohio. Az egylet gyűléseit minden hónap első vasárnapján tartja a rk. iskola termében délután 2 órakor.

HIRDETÉSEK.

Campbell Morrell & Company

A legolcsóbb bevásárlási forrás

ÉPÜLET-ANYAGOKBAN

Téglát, meszet, cementet, anyagcsöveket stb. minden fajtában, pontosan és a legjutányosakban szállítunk.

Cim: Campbell Morrell & Co. Park Place & Water Street, — PASSAIC, N. J.

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. — PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakosága. Megbízható, gyors és szíves kiszolgálat.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Europa minden országába rövid idő alatt szállit pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület-, hivatalos helyiségek, termek stb. célszerű és okosan készített tervezetere van szüksége:

AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, **AKI** jól és tartósan épített házat óhajt : Az forduljon ezen címhez :

...Cortland G. Van Winkle architect...
 National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termek Passaic, N. J.
 16 éve építészmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

UJ! MAGYAR GYÓGYSZERTÁR,

„SZENT ISTVÁNHOZ“

..... Passaic, N. J. 2-ik utca 125. szám....

Hazai gyógyszerek teljes raktára. Teák, füvek, csöppek, balzsamok, egészségi és fertőztelenítő szerek... — Világhírű kárpáti-melltea, egri és máriacelli gyomorceppék, valódi hazai sóborszesz, szappanok, krémek eredeti tisztaságban, a legolcsóbban nálam kaphatók. Különösen nagy kelendőségnek örvend **sebgyógyító balzsamom**, melyet a leg-elmérgesedettebb sebekre kitűnő sikerrel használnak; továbbá saját készítményű „linement“-em, mely **a köszvényes, csúzos, reumatikus fájdalmak biztos kiirtója.**

Uj! Magyarul beszélünk! Levelekre bérmentve válaszolunk. Orvos-ságokat vidékre is szállítunk Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás! **Uj!**

..... ERNEST A. MOORE

Tűz ellen **BIZTOSÍTÁS** szélvihar
: : : : : ellen : : :

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N.J.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N.J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetések-re, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjel-nappal kaphatók. - **Telefon: 396. L. 1. Passaic.** - Jutányos árak!

BISCHOFF'S BANKING HOUSE

Alapított 1848-ban. **NEW YORK CITY 237 BROADWAY.**

Pénzküldemények Magyarországra s Európa bármely részébe olcsón és gyorsan, biztosan házhoz szállítatnak.

Pénzeket elhelyezünk bármely bankba v. takarékpénztárba az ó hazában és a betétkönyvet rövid idő alatt ide hozatjuk.

Pénzbetéteket felvesszünk kamatozás végett.

Hajójegyeket Európába vagy onnan ide legolcsóbban és a leg-gyorsabb hajókra adunk el.

Vasuti jegyeket az Egyesült Államok minden részébe, ugy-mint Canadába és Mexzikóba.

Vámházi közbenjárók. — **Európai csomagposta.**

HENRY BISCHOFF & CO.

Levelekre magyarul válaszolunk.

MOSKOVITZ EMIL

.. :: 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J. :: ..

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különösen berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆◆ I. H. MASS. ◆◆

Passaic magyarság kedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó rendelést, felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10-ig. J. H. MASS fényképész. - 37 Monroe St.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

...190—192 Second Street, Passaic, N. J...

A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnévű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz

 a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segédelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-írját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai való „Father Kneipp“ csalhatatlan gyógyításával. Négy esztendei amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még néger is. Kedves ma-

gyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálairat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tífuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázat --- mondhatnám --- egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában sehohsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. —
Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plébános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországba, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbízott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkisérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szívesen adok.

  H A J N A L.

No. 29. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE Sept. 17. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben